

Concern About Information Spillover and Choosing Auditor

Mozafar Jamalianpour ^{*}, Sina Asnaashari ^{**}

Research Paper

Abstract

Purpose: Auditors, due to their informational oversight of client activities, gain extensive knowledge about companies' operations. Much of this information carries competitive advantages, necessitating robust measures to ensure client confidentiality. However, auditors may inadvertently facilitate the dissemination of a client's proprietary information to others, a phenomenon referred to as information spillover. This spillover, especially involving competitive information, raises significant concerns for companies. Consequently, firms may avoid selecting the same auditor as their competitors within the same industry to prevent the leakage of sensitive information. This study examines the impact of companies' concerns about information spillover on their auditor selection decisions.

Method: To determine whether concerns about information spillover affect the choice of the same auditor among companies within the same industry, this study analyzed data from ten industries listed on the Tehran Stock Exchange over a five-year period (2017–2021). These industries include five innovative sectors ("Telecommunications," "Information and Communication," "Computers and Related Activities," "Electrical Machinery," and "Pharmaceuticals") and five non-innovative sectors ("Transportation and Warehousing," "Tiles and Ceramics," "Metal Products," "Chemicals," and "Cement, Plaster, and Lime"). Since information spillover concerns are justified only among companies operating in the same industry,

Received: 2024. March. 11 Accepted: 2024. September. 14.

^{*} Assistant Professor, Department of Accounting, Allameh Tabataba'i University, Tehran, Iran

Email: m.jamalianpour@atu.ac.ir

^{**}Ph.D. Candidate, Department of Accounting, Shahid Beheshti University, Tehran, Iran

(Corresponding Author). Email: s_asnaashari@sbu.ac.ir

all possible pairs of companies within each sector were examined. Proxies for measuring spillover concerns, such as research and development (R&D) costs, innovation, new product introduction, and increases in intangible assets, were defined. A logistic regression model was employed to assess the impact of these proxies on auditor selection. Additionally, a composite "concern intensity" index was created by aggregating the individual proxies to provide a conclusive measure of spillover concerns and their effect on auditor choice.

Findings: The logistic regression results indicate that companies operating in innovative industries avoid selecting the same auditor as their industry peers. This significant negative relationship between information spillover concerns and the choice of the same auditor was also evident in proxies such as new product introduction and increases in intangible assets. However, spillover concerns measured by R&D costs did not significantly influence auditor selection within the same industry. The composite "concern intensity" index showed a significant negative impact on the likelihood of selecting the same auditor, confirming that firms concerned about information spillover are less likely to choose the same auditing firm as other companies in their industry.

Conclusion: The findings reveal that companies concerned about information spillover, especially those operating in innovative industries, introducing new products, or with increased intangible assets, tend to avoid selecting the same auditor as their industry peers. However, concerns related to R&D costs did not exhibit a significant impact on this decision. As the aggregated concern intensity index demonstrates a strong negative effect on auditor selection, information spillover concerns emerge as a significant determinant of auditor choice. The results underscore the importance of enhancing professional auditing standards and ethical guidelines to improve client confidentiality practices, thereby mitigating the influence of spillover concerns on auditor selection.

Keywords: Information Spillover, Auditor Selection, Common Auditor

نگرانی از سرریز اطلاعاتی و انتخاب حسابرس

مظفر جمالیان پور^{*ci}، سینا اثنی عشری^{**ci}

چکیده

مقاله پژوهشی

هدف: اشraf اطلاعاتی حسابرس بر فعالیت صاحبکاران، اطلاعات بسیاری در خصوص فعالیت شرکتها در اختیار حسابرسان قرار می دهد. بسیاری از این اطلاعات می توانند حامل مزیت رقابتی برای شرکتها باشند، از این رو لازم است تا حسابرسها از حفظ امنیت اطلاعات صاحبکاران اطمینان یابند؛ چرا که حسابرسان ممکن است در نقش حامل این اطلاعات، باعث شوند تا اطلاعات صاحبکاران مختلف در اختیار یکدیگر قرار گیرد. به انتقال اطلاعات میان شرکت های گوناگون توسط حسابرس سرریز اطلاعاتی نامیده می شود. نگرانی شرکتها از سرریز اطلاعاتی، به خصوص اطلاعاتی که دارای مزیت رقابتی برای سازمان است، می تواند پیامدهایی در پی داشته باشد. یکی از پیامدهایی که رویداد آن محتمل به نظر می رسد، این است که شرکت از انتخاب حسابرسی که شرکت هم صنعت خود آن را انتخاب کرده است بپرهیزد تا مانع از سرریز اطلاعات مهم میان دو شرکت شود. این پژوهش قصد دارد تا اثر نگرانی شرکتها از سرریز اطلاعاتشان را بر انتخاب حسابرس بررسی کند.

روش: به منظور پاسخ به این پرسش که آیا نگرانی از سرریز اطلاعاتی می تواند بر انتخاب حسابرس یکسان میان شرکت هایی که در یک صنعت فعالیت می کنند موثر باشد، ده صنعت از بورس اوراق بهادار تهران شامل پنج صنعت نوآور و پنج صنعت غیر نوآور در بازه پنج ساله ۱۳۹۶ لغایت ۱۴۰۰، مورد پژوهش واقع شدند. صنایع نوآور مورد بررسی شامل «مخابرات»، «اطلاعات و ارتباطات»، «رایانه و فعالیت های وابسته»، «ماشین آلات برقی» و «دارویی» و صنایع غیر نوآور مورد بررسی شامل «حمل و نقل و انبارداری»، «کاشی و سرامیک»، «محصولات فلزی»،

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۳/۰۴/۱۱، تاریخ پذیرش مقاله: ۱۴۰۳/۰۶/۲۴

E-Mail: m.jamalianpour@atu.ac.ir

* استادیار، گروه حسابداری، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران.

E-Mail: s_asnaashari@sbu.ac.ir

** دانشجوی دکتری حسابداری، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران (نویسنده مسئول).

«شیمیایی» و «سیمان، کچ و آهک» هستند. با توجه به این که نگرانی از سرریز اطلاعاتی تنها میان شرکت‌های فعال در صنعت مشابه توجیه دارد، تمامی ترکیبات دوتایی شرکت‌ها را در هر صنعت در نظر گرفته و اثر نگرانی از سرریز اطلاعاتی را بر انتخاب حسابرس بررسی شد. اندازه‌گیری نگرانی شرکت‌ها از سرریز اطلاعاتی میان هر جفت-شرکت، با تعریف شاخص‌های هزینه‌های تحقیق و توسعه، نوآوری، محصول جدید و افزایش در دارایی‌های نامشهود صورت گرفت و اثر هر یک از آن‌ها بر انتخاب موسسه حسابرسی یکسان با استفاده از رگرسیون لاجیت بررسی شد. در نهایت به منظور نتیجه‌گیری نیز با استفاده از شاخصی تحت عنوان «شدت نگرانی»، نتایج به‌دست‌آمده از شاخص‌های گوناگون اندازه‌گیری نگرانی را با یکدیگر تجمیع شدند تا به نتیجه‌گیری نهایی و پاسخ برای پرسش پژوهش به‌دست آید.

یافته‌ها: یافته‌های حاصل شده از برازش رگرسیون لاجیت نشان داد که شرکت‌هایی که در صنعت نوآور فعال هستند، از انتخاب حسابرس یکسان با سایر شرکت‌های هم صنعت اجتناب می‌کنند. این تاثیر منفی و معنادار میان حسابرس یکسان و نگرانی از سرریز اطلاعاتی، در شاخص‌های دیگر اندازه‌گیری نگرانی از سرریز اطلاعاتی دیگر شامل محصول جدید و افزایش در دارایی‌های نامشهود، مشاهده شد. با این وجود، نگرانی از سرریز اطلاعاتی اندازه‌گیری شده با استفاده از تحمل هزینه‌های تحقیق و توسعه، تاثیر معناداری بر انتخاب حسابرس در میان شرکت‌های هم صنعت نداشت. در پایان نیز شاخص تجمیعی شدت نگرانی، تاثیر منفی و معناداری بر انتخاب حسابرس یکسان داشت و نشان داد که شرکت‌هایی که از سرریز اطلاعاتی نگران هستند، از انتخاب حسابرس یکسان با شرکت‌های هم صنعت پرهیز می‌کنند.

نتیجه‌گیری: نتایج بررسی حاکی از آن بود که شرکت‌های نگران از سرریز اطلاعاتی، از بابت فعالیت در صنعت نوآور، افزایش در دارایی نامشهود و همچنین ارئه محصول جدید، از انتخاب موسسه حسابرسی یکسان با دیگر شرکت‌های هم صنعت، پرهیز می‌کنند؛ اما تحمل هزینه‌های تحقیق و توسعه به عنوان دیگر شاخص نگرانی از سرریز اطلاعاتی تاثیر معناداری بر انتخاب حسابرس یکسان میان شرکت‌های هم صنعت ندارد. با توجه به این که شدت نگرانی بالا، باعث اجتناب شرکت‌ها از انتخاب حسابرس یکسان با سایر شرکت‌های هم صنعت می‌شود، بنابراین نگرانی از سرریز اطلاعاتی به عنوان یک عامل با تاثیر معنادار بر انتخاب حسابرس معرفی شده است. نتایج حاصل از این پژوهش می‌تواند در استانداردگذاری و تدوین آیین رفتار حرفه‌ای حسابرسی مورد استفاده قرار گیرد تا از طریق بهبود رویه‌های مربوط به حفظ امنیت اطلاعاتی صاحبکار توسط حسابرس‌ها، نگرانی از سرریز اطلاعاتی به میزان کمتری بر انتخاب حسابرس تاثیرگذار باشد.

کلیدواژه‌ها: سرریز اطلاعاتی، انتخاب حسابرس، حسابرس مشترک

۱. مقدمه

از مهم‌ترین قسمت‌های هر کار حسابرسی، می‌توان به کسب شناخت از واحد مورد رسیدگی اشاره نمود. کسب شناخت از واحد مورد رسیدگی، مقدمه‌ای است بر ارزیابی ریسک‌های مورد توجه واحد مذکور که سرانجام به تصمیم بر پذیرش یا عدم پذیرش صاحبکار ختم می‌شود. فرایند کسب شناخت، پیش از عقد قرارداد شروع شده (مانند کسب شناخت از صنعتی که صاحبکار در آن فعالیت می‌کند و ریسک‌های متوجه آن صنعت که به عنوان یکی از معیارهای ریسک ذاتی شناخته می‌شود) و در حین انجام رسیدگی‌ها و آزمون‌های محتوا نیز ادامه خواهد داشت. حسابرسان برای طراحی نوع و میزان آزمون‌های محتوا، نیاز است تا کنترل‌های داخلی تعبیه شده در واحد مورد رسیدگی را بررسی و آن‌ها را آزمون نمایند که این آزمون‌ها را آزمون کنترل می‌نامند.

آزمون کنترل‌های داخلی تعبیه شده، نیازمند شناخت کافی حسابرس از فرایندهای تولید اطلاعات در واحد مورد حسابرسی می‌باشد. حسابرسان برای کاهش ریسک عدم کشف تحریفات با اهمیت و در نتیجه آن، ارائه اظهارنظر مناسب و گزارش حسابرسی با کیفیت تر، به ارزیابی دقیق‌تری از دو ریسک ذاتی و کنترل نیاز خواهند داشت تا بتوانند حجم آزمون‌های محتوای مورد نیاز را برآورد کنند. از این رو شناخت کافی از واحد مورد رسیدگی از الزامات حرفه حسابرسی می‌باشد. بنابراین حسابرسان مانند مخزنی لبریز از اطلاعات واحد مورد رسیدگی خود می‌باشند. از آنجایی که امکان سرریز اطلاعات از شرکتی به شرکتی دیگر، محتمل می‌باشد، نقش رازداری در این حرفه، بیش از پیش تجلی می‌کند. منظور از سرریز اطلاعات شرکت‌ها در این پژوهش، انتقال اطلاعات از یک شرکت به شرکتی دیگر می‌باشد که می‌تواند توسط حسابرسان صورت پذیرد.

با توجه به اینکه اطلاعات به‌دست آمده طی فرایند کسب شناخت، ممکن است حاوی مزیت رقابتی برای صاحبکار نسبت به رقبای شرکت باشد، رازداری به عنوان یک ویژگی مهم برای حسابرسان قلمداد می‌شود. از این رو کوهن^۱ (۲۰۱۷) و هیلر^۲ (۲۰۱۷) بر این باورند که نیاز است صاحبکاران از رازداری حسابرسان کسب اطمینان نمایند تا نه خود حسابرسان برای منافع شخصی خود از این اطلاعات سوء استفاده کنند و نه آن را در اختیار سایر شرکت‌ها قرار دهند. بنابراین، استانداردها، آیین‌نامه‌های حسابرسی و همچنین نهادهای ناظر مانند کمیسیون بورس اوراق بهادار نیویورک^۳، ۲۰۱۴، حسابرسان را از سوء استفاده شخصی و یا در اختیار قرار دادن چنین اطلاعاتی به سایرین، منع می‌کنند. با فعالیت حسابرسان در هر صنعت، شناخت ایشان از آن صنعت افزایش می‌یابد. همین امر موجب می‌شود تا علاوه بر آشنایی با عواملی نظیر فرایند تولید محصولات و کنترل‌های داخلی لازم جهت پیش برد فرایندها، با شناخت ریسک‌های متوجه صنعت، برآورد

^۱ Cohen

^۲ Heller

^۳ Securities & Exchange Commission

دقیق‌تری از خطر ذاتی متوجه شرکت از جانب صنعت داشته باشند و منتج به کاهش خطر احتمال عدم کشف تحریفات با اهمیت و اظهار نظر نادرست، و در پی آن افزایش کیفیت حسابرسی شود. اما از آنجایی که حسابرسان با ارائه خدمات حسابرسی به صاحبکاران، از اطلاعات ایشان علی‌الخصوص اطلاعات دارای مزیت رقابتی با خبر می‌شود. مزیت ارائه خدمات حسابرسی با کیفیت‌تر به واحدهای تجاری حسابرسانی که دارای تجربه و دانش در صنعت صاحبکار می‌باشند از یک سو، و نگرانی شرکت‌ها از سرریز اطلاعاتی توسط حسابرسان از سویی دیگر، مدیران را از بابت انتخاب حسابرس جهت رسیدگی به واحد تجاری خود، به بررسی هزینه و منفعت داشتن حسابرس یکسان با سایر شرکت‌های هم‌صنعت وا می‌دارد. بنابراین هدف از این پژوهش پاسخ به این پرسش است که آیا شرکت‌های هم‌صنعت در بورس اوراق بهادار تهران، تمایل به انتخاب موسسه حسابرسی یکسان دارند تا از افزایش کیفیت گزارش حسابرسی بهره‌مند شوند یا اینکه نگرانی از سرریز اطلاعاتی منتج به پرهیز از انتخاب حسابرس یکسان میان آن‌ها می‌شود؟

۲. مبانی نظری و پیشینه پژوهش

پیش از پرداختن به اثر نگرانی از سرریز اطلاعاتی بر انتخاب حسابرس، لازم است به این موضوع بپردازیم که آیا اصلاً سرریز اطلاعاتی میان شرکت‌ها توسط حسابرس رخ می‌دهد یا خیر. بررسی ادبیات حوزه سرریز اطلاعات، نشان می‌دهد که پژوهش‌های حسابرسی بیشتر در حوزه‌های سرریز دانش در موضوعاتی همچون دوره تصدی و گردش اجباری حسابرس و همچنین سرریز دانش از خدمات غیر حسابرسی به حسابرسی و اطمینان بخشی صورت گرفته است. اما تعداد اندکی از پژوهش‌ها تمرکز خود را بر نقش حسابرس به عنوان کانال ارتباطی در سرریز اطلاعات یک شرکت به یک شرکت دیگر قرار داده‌اند. به عنوان مثال، آئودیا^۱ (۲۰۱۵) با روشی هوشمندانه، سرریز اطلاعاتی توسط شرکت‌ها را مورد بررسی قرار داد. او تصمیمات مشابه مدیرانی که دارای حسابرس یکسان بودند را نشانی از سرریز اطلاعاتی دانست و نتایج پژوهش نشانگر آن بود که شرکت‌های رقیب در هر صنعت، نسبت به انتخاب حسابرس مشترک بی‌میل هستند. بدفورد و همکاران^۲ (۲۰۲۳) به بررسی اثر حسابرس مشترک بر نوع تصاحب شرکت‌ها پرداختند. نتایج حاکی از آن بود که در تصاحب‌ها، شریک حسابرسی یکسان، منتج به تصاحب از نوع دوستانه^۳ می‌شوند. تصاحب دوستانه ناشی از سرریز اطلاعاتی ناشی از شریک حسابرسی مشترک می‌باشد که باعث کاهش عدم تقارن اطلاعاتی میان دو شرکت می‌شود. این پژوهش خود نشان از نقش حسابرس در انتقال اطلاعات میان شرکت‌ها دارد. پژوهش دهالیوال و همکاران^۴ (۲۰۱۶) نیز بر نقش حسابرسان در

^۱ Aobdia

^۲ Bedford, Bugeja, Czernkowski, & Bond

^۳ Friendly Acquisition

^۴ Dhaliwal, Lamoreaux, Litov & Neyland

انتقال اطلاعات صحه گذاشت. ایشان علاوه بر تایید سرریز اطلاعات توسط حسابرس، تاثیر این پدیده را میان شرکت‌های تحصیل‌کننده و تحصیل‌شونده مورد بررسی قرار دادند و به این نتیجه رسیدند که سرریز اطلاعات از تحصیل‌شونده به تحصیل‌کننده بیش از اطلاعاتی است که از تحصیل‌کننده به تحصیل‌شونده منتقل می‌شود. انتقال اطلاعات توسط حسابرس میان شرکت‌ها و نقش ایشان در تصاحب‌ها، توسط کای و همکاران^۱ (۲۰۱۶) نیز بررسی شده است. ایشان دریافتند که وجود حسابرس مشترک میان تحصیل‌کننده و تحصیل‌شونده منجر به سرریز اطلاعاتی و همچنین بهبود کیفیت تحصیل می‌شود. بهبود کیفیت ناشی از کسب دانش سرریز شده از شرکت تحصیل‌شونده به تحصیل‌کننده است. سرریز اطلاعاتی میان شرکت‌ها تنها نه تنها توسط موسسه حسابرسی می‌تواند صورت گیرد، بلکه سان^۲ و همکاران (۲۰۲۰) در پژوهش خود نشان دادند این سرریز اطلاعاتی میان شبکه حسابرسان نیز اتفاق می‌افتد. ایشان در پژوهش خود نشان دادند که شرکت‌هایی که از شبکه حسابرسی یکسان استفاده می‌کنند (نه الزاماً موسسه یکسان)، ملاک‌های کیفیت حسابرسی یکسانی دارند و حتی میزان مدیریت سود و نوع آن در این شرکت‌ها مشابه است. کائو و فام^۳ (۲۰۲۱) از سرریز اطلاعاتی ناشی از به‌کارگیری حسابرس مشترک را تحت عنوان سرریز رفتاری نام بردند. ایشان دریافتند که داشتن حسابرس مشترک حتی بر روی دیدگاه سرمایه‌گذاران نیز تاثیرگذار است و سهام شرکت‌هایی که نامه بورس اوراق بهادار آمریکا را به دلیل مشکلات شناسایی درآمد و هزینه دریافت نکردند اما با چنین شرکت‌هایی حسابرس یکسان دارند نیز اثرات منفی مشابهی با این شرکت‌ها در بازار سرمایه را تجربه می‌کنند.

بیلز و همکاران^۴ (۲۰۲۰) در پژوهش خود در بررسی انتخاب حسابرس توسط رقبا، عمدتاً تمرکز خود را بر بد و بستان میان مزایا و معایب وجود حسابرس یکسان میان شرکت‌های رقیب قرار دادند. ایشان تجربه‌ی حسابرس در صنعتی خاص را بسیار موثر بر کیفیت حسابرسی می‌دانند از این رو داشتن حسابرس مشترک به دلیل دانش بالای حسابرس که ناشی از حسابرسی شرکت مشابه رقیب بوده، به عنوان مزیتی برای مدیران شرکت‌ها از بابت کیفیت گزارش حسابرسی می‌تواند قلمداد شود. اما از سویی دیگر شرکت‌هایی که مالک اطلاعات دارای ارزش رقابتی هستند، برای حفظ این اطلاعات نزد خود، از انتخاب حسابرس یکسان با رقبا اجتناب می‌کنند. ایشان اظهار می‌دارند که علت دقیق این انتقال اطلاعات نامشخص است اما نکته‌ی حائز اهمیت آن است که این موضوع بر انتخاب حسابرس توسط شرکت‌های مالک اطلاعات رقابتی تاثیرگذار است. ایشان همچنین با نظرسنجی از ۴۰ شریک حسابرسی، تاثیر نگرانی ناشی از اطلاعاتی را بر انتخاب حسابرس توسط صاحبکار تایید کردند. نتایج حاکی از آن بود که احتمال انتخاب حسابرس مشترک در آن‌ها

^۱ Cai, Kim, Park, White

^۲ Sun, Wang, Kent, & Qi

^۳ Cao & Pham

^۴ Bills, Cobabe, Pittman, & Stein

بیشتر بود که نشان از غلبه مزیت‌های حسابرس مشترک نسبت به معایب ناشی از نشتی اطلاعاتی بود؛ حتی بررسی‌ها حاکی از آن بود که با اتخاذ شریک حسابرسی یکسان با شرکت‌های دارای محصولات مشابه، کیفیت حسابرسی این شرکت‌ها با هزینه‌ی کمتری نسبت به سایر شرکت‌ها افزایش داشت که ناشی از تجربه حسابرس در صنعت مورد بررسی باشد. در نهایت انتخاب یا عدم انتخاب حسابرس مستقل یکسان با رقبا، به نظر بیلز و همکاران (۲۰۲۰)، بستگی به بد و بستان میان هزینه و منفعت آن دارد.

کانگ و همکاران^۱ (۲۰۲۲)، در پژوهش خود به بررسی رابطه‌ی میان فعالیت در بازار محصول یکسان با داشتن شریک حسابرسی مشترک و سپس به بررسی رابطه‌ی نگرانی شرکت‌ها از سرریز اطلاعاتی و وجود شریک با موسسه‌ی حسابرسی یکسان میان شرکت‌ها پرداختند. آن‌ها در پژوهش خود برای اندازه‌گیری نگرانی شرکت‌ها با استناد به پژوهش‌های گلیسر^۲ (۲۰۱۸)، ایلیس و همکاران^۳ (۲۰۱۲) و وریکیا و وبر^۴ (۲۰۰۶)، چهار شاخص ارائه کردند. این چهار شاخص عبارت بودند از: هزینه تحقیق و توسعه بالا، افشاهای محدود^۵ در صورت‌های مالی، اطلاعات محرمانه کسب و کار^۶ و اطلاعات اختصاصی شرکت^۷. در این پژوهش نیز، با توجه به مطلوب بودن هزینه تحقیق و توسعه به عنوان عاملی جهت نگرانی از سرریز اطلاعاتی، به عنوان یکی از شاخص‌های اندازه‌گیری نگرانی استفاده شده و سایر شاخص‌ها، متناسب با اطلاعات موجود و افشایات شرکت‌ها در بورس تهران تدوین شده‌اند. کانگ و همکاران (۲۰۲۲) به این نتیجه رسیدند که نگرانی از سرریز اطلاعاتی بر انتخاب شریک حسابرس مشترک میان شرکت‌های حسابرسی شده توسط هر موسسه، اثر منفی و معنادار دارد اما این عامل، تأثیر معناداری بر انتخاب دفتر حسابرسی نداشته است.

بنابر مرور پژوهش‌های پیشین، حسابرسان می‌توانند عامل انتقال اطلاعات میان شرکت‌ها باشند. از آنجایی که بسیاری از این اطلاعات ممکن است دارای مزیت رقابتی باشند، فرضیه پژوهش بدین شکل تدوین می‌گردد:

فرضیه: شرکت‌های نگران از سرریز اطلاعاتی، تمایل کمتری به انتخاب موسسه حسابرسی یکسان با سایر شرکت‌های هم‌صنعت دارند.

برای اندازه‌گیری نگرانی از سرریز اطلاعاتی، از چهار شاخص شامل «هزینه‌های تحقیق و توسعه»، «محصول جدید»، «نوآوری» و «افزایش در دارایی‌های نامشهود» استفاده شده است و از شاخصی تحت عنوان «شدت نگرانی» به عنوان شاخصی جهت تجمیع نتایج آزمون چهار شاخص

^۱ Kang, Lennox, & Pandey

^۲ Glaeser

^۳ Ellis, fee, & Thomas

^۴ Verrecchia, & Weber

^۵ Redacted Disclosure

^۶ Trade Secret or Trade Secrecy

^۷ Proprietary Information

قبلی، استفاده شده است (تعریف عملیاتی متغیرها و شاخص‌ها در بخش روش‌شناسی پژوهش ذکر شده‌اند).

هزینه‌های تحقیق و توسعه، به منظور تولید محصول جدید و یا توسعه محصولات فعلی، توسط شرکت‌ها متحمل می‌شوند و این فعالیت تحقیق و توسعه به منظور افزایش توان رقابتی آن‌ها می‌شود. بنابراین انتظار می‌رود اطلاعات مربوط به این هزینه‌ها، برای شرکت‌ها مهم تلقی شده و به منظور حفظ مزیت رقابتی چنین اطلاعاتی، تأثیری منفی بر انتخاب شریک حسابرس مشترک با دیگر شرکت‌ها داشته باشد.

تولید محصولات جدید معمولاً به منظور کسب مزیت رقابتی نسبت به رقبای و یا در پاسخ به نوآوری سایر شرکت‌ها و جهت حفظ مشتریان انجام می‌شود. بنابراین انتظار می‌رود که شرکت‌ها به منظور حفظ توان رقابتی خود، در تلاش برای حفاظت از این اطلاعات، از انتخاب شریک حسابرس مشترک با رقبا اجتناب ورزند.

منظور از نوآوری در این پژوهش، فعالیت در صنایع نوآور می‌باشد. صنایع نوآور نیز صناعی در نظر گرفته شده‌اند که در آن‌ها فعالیت‌های نوآورانه بیشتر باشد. با توجه به این موضوع از شرکت‌های فعال در صنایع نوآور انتظار می‌رود با توجه به محیط رقابتی که در آن فعالیت می‌کنند، نگرانی بیشتری از بابت سرریز اطلاعاتشان نسبت به شرکت‌های فعال در سایر صنایع داشته باشند و این امر باعث کاهش تمایل آن‌ها به انتخاب موسسه حسابرسی یکسان شود.

با توجه به استاندارد حسابداری شماره ۱۷ ایران تحت عنوان حسابداری دارایی‌های نامشهود، آن قسمت از مخارج تحقیق و توسعه که به مرحله توسعه مربوط می‌شود، به صورت دارایی نامشهود شناسایی می‌شود بنابراین این پژوهش، افزایش در دارایی‌های نامشهود را با توجه اینکه عمده‌تاً با هدف افزایش مزیت رقابتی شکل می‌گیرد، به عنوان یکی از شاخص‌های اندازه‌گیری نگرانی در نظر گرفته است. انتظار می‌رود که افزایش در دارایی‌های نامشهود، به طور معناداری تمایل شرکت‌ها برای انتخاب موسسه حسابرسی مشترک را کاهش دهد.

تأثیر هر یک از شاخص‌های چهارگانه نامبرده شده، به طور جداگانه بر انتخاب حسابرس یکسان توسط شرکت‌ها مورد بررسی قرار می‌گیرد. با توجه به اینکه ممکن است نتایج مختلفی میان اثر هر یک از این شاخص‌ها بر انتخاب موسسه حسابرسی یکسان مشاهده شود، به منظور تجمیع نتایج حاصل، از «شدت نگرانی» به عنوان شاخصی تجمیعی استفاده شده است بنابراین تأیید یا رد فرضیه پژوهش، بر اساس نتیجه آزمون این شاخص تعیین می‌شود. به عبارتی دیگر انتظار می‌رود شرکت‌های دارای شدت نگرانی بالا از سرریز اطلاعاتی، تمایل کمتری به داشتن موسسه حسابرسی مشترک با شرکت‌های فعال در آن صنعت داشته باشند.

۳. روش‌شناسی پژوهش

جامعه مورد بررسی این پژوهش از نظر قلمرو مکانی و زمانی شامل شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در صنایع «سیمان، کچ و آهک»، «شیمیایی»، «محصولات فلزی»، «مواد و محصولات دارویی»، «ماشین‌آلات برقی»، «کاشی و سرامیک»، «حمل و نقل و انبارداری»، «رایانه و فعالیت‌های وابسته به آن»، «مخابرات» و «اطلاعات و ارتباطات»، طی بازه زمانی پنج ساله از سال ۱۳۹۶ لغایت ۱۴۰۰ می‌باشد.

دلیل‌گزینش صنایع فوق آن بود که به منظور بررسی تأثیر نوآوری بر انتخاب حسابرس مشترک، نیاز بود تا صنایعی از بورس اوراق بهادار تهران که در آن‌ها نوآوری بیشتر روی می‌دهد، به عنوان صنایع نوآور انتخاب شوند. از این رو ۵ صنعت دارویی، ماشین‌آلات برقی، رایانه و فعالیت‌های وابسته، اطلاعات و ارتباطات و مخابرات انتخاب شدند. این صنایع صنایعی هستند که محیط رقابتی در آن‌ها به دلیل فناورانه بودن، نگرانی از سرریز اطلاعات در آن‌ها بیشتر است. سپس به منظور بررسی مناسب تأثیر صنعت نوآور بر انتخاب و یا عدم انتخاب حسابرس مشترک، ۵ صنعت دیگر به گونه‌ای انتخاب شدند که هم نوآوری در آن‌ها کمتر روی دهد و نیز از نظر جمع مشاهدات، به تعداد مشاهدات مربوط به صنایع نوآور تا حد امکان نزدیک باشد. صنایع نوآور و مشاهدات مربوط به هر کدام در جدول ۱ تشریح شده است.

بنابراین نمونه‌گیری به روش انتخاب هدفمند با شرایط زیر انجام می‌گیرد:

۱. شرکت‌ها در بورس اوراق بهادار تهران در صنایع نامبرده فعالیت داشته باشند.
۲. به منظور مقایسه پذیر بودن شرایط شرکت‌ها، سال مالی آن‌ها منطبق با سال تقویمی شمسی باشد؛ به این معنی که پایان سال مالی آن‌ها به پایان اسفندماه منتهی شود.
۳. از پیش از سال ۱۳۹۶ در بورس اوراق بهادار تهران پذیرفته و تا پایان سال ۱۴۰۰ مورد معامله قرار گرفته باشند.

بنابراین پس از اعمال محدودیت‌های فوق، مجموعاً ۸۳ شرکت، ۵۵۰ جفت شرکت و ۲۷۵۰ سال-جفت شرکت به شرح جدول (۱) به عنوان نمونه در این پژوهش انتخاب شد.

جدول ۱. تعداد مشاهددها به تفکیک صنایع

نام صنعت	تعداد شرکت مورد بررسی	تعداد جفت-شرکت	تعداد مشاهدات در ۵ سال
رایانه و فعالیت وابسته	۶	۱۵	۷۵
اطلاعات و ارتباطات	۲	۱	۵
دارویی	۲۲	۲۳۱	۱۱۵۵
ماشین آلات برقی	۴	۶	۳۰
مخابرات	۲	۱	۵
جمع صنایع نوآور	۳۶	۲۵۴	۱۲۷۰
کاشی و سرامیک	۶	۱۵	۷۵
حمل و نقل و انبارداری	۴	۶	۳۰
سیمان، گچ و آهک	۱۷	۱۳۶	۶۸۰
محصولات شیمیایی	۱۷	۱۳۶	۶۸۰
محصولات فلزی	۳	۳	۱۵
جمع صنایع غیر نوآور	۴۷	۲۹۶	۱۴۸۰
جمع کل	۸۳	۵۵۰	۲۷۵۰

در این پژوهش، به منظور آزمون فرضیات، تمامی ترکیب دوتایی شرکت‌های فعال در صنایع مورد پژوهش را در نظر گرفته و هر یک از این ترکیب‌های دوتایی از شرکت‌ها را یک «جفت-شرکت» می‌نامیم. این شیوه بررسی دوتایی شرکت‌ها، به پیروی از پژوهش کانگ و همکاران (۲۰۲۲) انجام شده با این تفاوت که بر خلاف کانگ و همکاران (۲۰۲۲) که جفت کردن شرکت‌ها را در سطح دفتر حسابرسی انجام داده بودند، این پژوهش این کار را در سطح صنعت انجام می‌دهد (چراکه نگرانی از سرریز اطلاعاتی میان شرکت‌های فعال در دو صنعت متفاوت موضوعیت ندارد). به عنوان مثال اگر صنعتی را با پنج شرکت در نظر بگیریم، تمامی جفت شرکت‌های مورد بررسی مطابق با روش‌شناسی این پژوهش، شامل ده جفت شرکت خواهند بود (ترکیب دو شرکت از ده شرکت)؛ به بیانی دیگر، هر جفت شرکت در این پژوهش به عنوان یک مشاهده در هر سال تلقی می‌شود. سپس داده‌های مورد نیاز برای اندازه‌گیری متغیرهای مربوط به هر جفت شرکت مطابق با تعاریف عملیاتی گردآوری می‌شود و فرضیات را مورد آزمون قرار می‌گیرند.

اندازه‌گیری متغیرهای پژوهش

موسسه حسابرسی یکسان: در صورتی که صورت‌های مالی جفت شرکت مورد بررسی، توسط موسسه حسابرسی یکسان مورد رسیدگی قرار گیرند، این متغیر مقدار یک و در غیر این صورت، مقدار صفر را اتخاذ می‌کند.

نگرانی شرکت‌ها از سرریز اطلاعاتی: این پژوهش با استفاده از چهار شاخص اقدام به اندازه‌گیری این متغیر می‌کند. این چهار شاخص اندازه‌گیری عبارتند از: «هزینه‌های تحقیق و توسعه»، «محصول جدید»، «نوآوری» و «افزایش دارایی نامشهود».

هزینه‌های تحقیق و توسعه: هزینه‌های تحقیق و توسعه به عنوان متغیری مجازی در نظر گرفته شده است؛ به گونه‌ای که اگر حداقل یکی از شرکت‌ها در جفت شرکت مورد بررسی، در گزارش فعالیت هیئت مدیره خود اقدام به افشای مخارج تحقیق و توسعه در آن دوره مالی نموده باشد، این متغیر مقداری برابر با یک و در غیر این صورت، صفر اتخاذ می‌کند.

محصول جدید: محصول جدید در این پژوهش متغیری مجازی در نظر گرفته شده است؛ بدین صورت که اگر حداقل یکی از شرکت‌ها در جفت شرکت مورد بررسی، در آن دوره مالی، محصولی جدید به بازار ارائه کرده باشد، این متغیر مقداری برابر با یک و در غیر این صورت، صفر اتخاذ می‌نماید.

نوآوری: نوآوری به صورت متغیری مجازی در این پژوهش تعریف شده است. بنابراین اگر جفت شرکت مورد بررسی در صنعتی نوآور از میان صنایع تعریف شده توسط سازمان بورس اوراق بهادار تهران فعالیت کند، این متغیر، مقدار یک و در غیر این صورت، صفر اتخاذ می‌کند.

صنعت نوآور: منظور از صنایع نوآور، صنایعی هستند که با توجه به رقابت موجود در آن‌ها، شرکت‌های فعال در این صنایع، به منظور حفظ توانایی رقابت، نیاز به نوآوری بیشتری در محصولات و نحوه ارائه آن خواهند داشت. بنابراین در این پژوهش، صنایع مواد و محصولات دارویی، رایانه و فعالیت‌های وابسته به آن، اطلاعات و ارتباطات و ماشین آلات برقی به عنوان صنایع نوآور در نظر گرفته شده و برای اندازه‌گیری متغیر نوآوری مورد استفاده قرار خواهند گرفت.

افزایش دارایی نامشهود: افزایش در دارایی‌های نامشهود به صورت یک متغیر مجازی در این پژوهش تعریف شده است. از این رو در صورتی که حداقل یکی از شرکت‌ها در جفت شرکت مورد بررسی، افزایشی در دارایی‌های نامشهود در سرفصل‌های دارایی در جریان تکمیل و یا دانش فنی داشته باشد، این مقدار این متغیر برابر با یک و در غیر این صورت، صفر خواهد بود.

شدت نگرانی: شدت نگرانی به صورت متغیری مجازی در نظر گرفته شده است. از آنجایی که چهار شاخص اندازه‌گیری نگرانی ذکر شده، یا مقدار صفر و یا یک می‌پذیرند، بنابراین، جمع جبری مقادیر آن‌ها همواره مقداریست میان صفر و چهار (۵ حالت). در پژوهش کانگ و همکاران (۲۰۲۲)، مقدار شدت نگرانی به صورت میانگین تعداد شاخص‌هایی که شرکت‌ها از بابت آن‌ها نگران هستند اندازه‌گیری شده است؛ اما در این پژوهش، به منظور دو ارزشی^۱ کردن مقدار این متغیر، جمع جبری

^۱ Binary

مقادیر اخذ شده توسط متغیرهای هزینه‌های تحقیق و توسعه، محصول جدید، نوآوری و افزایش دارایی نامشهود، هنگامی که بزرگتر یا مساوی دو باشد، شدت نگرانی در میان جفت شرکت مورد نظر بالا در نظر گرفته شده و این متغیر مقدار یک و در صورتی که جمع جبری برابر با صفر یا یک باشد، مقدار صفر اتخاذ خواهد کرد. مقدار دو به عنوان مقدار میانی حالاتی که جمع جبری مقادیری که شاخص‌ها می‌توانند داشته باشند، از آن جهت به عنوان نگرانی بالا در نظر گرفته شده است که شرکت‌ها به طور میانگین از ۱/۷ عامل نگران بوده‌اند. بنابراین با توجه به اینکه نگرانی از بابت دو عامل، بیش از میانگین تعداد عواملی است که شرکت‌های مورد بررسی از آن‌ها نگران هستند، اگر شرکتی از بابت دو عامل نیز نگران باشد دارای شدت نگرانی بالا در نظر گرفته شده است. میزان شدت نگرانی به تفکیک تعداد شاخص‌های نگرانی در جدول (۲) ارائه شده است.

جدول ۲. میزان شدت نگرانی به تفکیک تعداد شاخص‌ها

شرح	تعداد	سهم از کل
سال-جفت شرکت‌های بدون نگرانی	۴۱۵	۱۵ درصد
سال-جفت شرکت‌هایی با یک عامل نگرانی	۷۶۰	۲۸ درصد
سال-جفت شرکت‌هایی با دو عامل نگرانی	۸۴۵	۳۱ درصد
سال-جفت شرکت‌هایی با سه عامل نگرانی	۶۱۸	۲۲ درصد
سال-جفت شرکت‌هایی با چهار عامل نگرانی	۱۱۲	۴ درصد
جمع	۲۷۵۰	۱۰۰ درصد
میانگین شدت نگرانی در تمامی مشاهدات	۱/۷۲۸	

مدل آزمون فرضیه پژوهش: به منظور آزمون فرضیه پژوهش، از مدل آماری (۱) که به صورت مدل رگرسیونی لاجیت برازش می‌شود، استفاده می‌شود.

$$\text{Same Audit Firm}_{i,t} = \lambda_0 + \lambda_1 \text{Info Concern}_{i,t} + \lambda_2 \text{Partner Avg}_{i,t} + \lambda_3 \text{Partner Dif}_{i,t} + \lambda_4 \text{Size Max}_{i,t} + \lambda_5 \text{Size Dif}_{i,t} + u \quad (\text{رابطه } ۱)$$

در معادله آماری (۱)، Same Audit Firm نشانگر وجود یا عدم وجود موسسه حسابرسی مشترک در جفت شرکت مورد بررسی می‌باشد. Info Concern متغیر مستقل پژوهش (نگرانی از سرریز اطلاعاتی) می‌باشد که در هر بار برازش مدل رگرسیونی، مقدار یکی از شاخص‌های اندازه‌گیری نگرانی را اتخاذ می‌کند. سایر متغیرهای کنترلی شامل این موارد می‌باشد:

Partner Avg_{i,t}: نشانگر میانگین لگاریتم طبیعی تعداد شرکای موسسه‌ای است که جفت-شرکت i را در سال t مورد رسیدگی قرار دادند.

Partner Dif_{i,t}: تفاوت در تعداد شرکا نیز برابر است با تفاوت در لگاریتم طبیعی تعداد شرکای دو موسسه ای که جفت شرکت i را در سال t رسیدگی کرده‌اند.

Size Maxi,t: برابر است با مقدار بزرگتر در مقایسه اندازه دو شرکت مورد بررسی در هر جفت شرکت.

Size Difi,t: برابر است با قدر مطلق تفاضل میان اندازه‌های شرکت‌های مورد بررسی در هر جفت شرکت.

۴. تحلیل داده‌ها و یافته‌ها

آمار توصیفی. جدول (۳) و (۴)، آمار توصیفی متغیرهای استفاده شده در پژوهش را نشان می‌دهد. از آنجایی که فراوانی، آماره توصیفی مناسب‌تری برای ارائه نمودن متغیرهای دوارزشی است، در جدول (۳)، به طور جداگانه فراوانی متغیرهای مجازی پژوهش، و در جدول (۴)، سایر آماره‌های توصیفی رایج برای سایر متغیرهای استفاده شده در مدل پژوهش ارائه شده است.

جدول ۳. آمار توصیفی متغیرهای دوارزشی

عنوان	موسسه حسابرسی یکسان	نواوری	افزایش دارایی نامشهود	محصول جدید	هزینه تحقیق و توسعه	شدت نگرانی
فراوانی مقدار یک	۲۱۸	۱۲۷۰	۳۷۱	۱۱۰۴	۲۰۰۷	۱۵۷۵
فراوانی مقدار صفر	۲۵۳۲	۱۴۸۰	۲۳۷۹	۱۶۴۶	۷۴۳	۱۱۷۵
نسبت مقادیر یک به کل مشاهدات	۰/۰۷۹۲۷۳	۴۶۱۸۱۸ ۰/	۱۳۴۹۰۹ ۰/	۴۰۱۴۵۵ ۰/	۷۲۹۸۱۸ ۰/	۵۷۲۲۷۷ ۰
تعداد کل مشاهدات	۲۷۵۰					

جدول ۴. آمار توصیفی متغیرهای کنترل

عنوان	میانگین لگاریتم طبیعی تعداد شرکا	کمترین لگاریتم طبیعی تعداد شرکا	تفاوت اندازه	بیشترین اندازه
میانگین	۲/۴۲۷۳۳۹	۱/۹۱۷۳۴۷	۱/۰۴۱۴۱۰	۱۶/۱۰۸۵۱
میانه	۲/۵۶۴۹۴۹	۱/۷۹۱۷۵۹	۰/۷۱۴۴۳۵	۱۵/۹۲۶۹۴
پیشینه	۳/۴۰۱۱۹۷	۳/۴۰۱۱۹۷	۶/۱۲۵۹۱۵	۲۰/۴۵۶۳۳
کمینه	۰/۹۱۶۲۹۱	۰/۶۹۳۱۴۷	۰/۰۰۰۵۱۲	۱۳/۲۲۹۷۲
انحراف استاندارد	۰/۵۳۱۵۰۱	۰/۶۱۷۱۳۱	۱/۰۲۰۴۴۷	۱/۳۰۱۸۹۴
چولگی	-۰/۳۴۹۲۳۶	۰/۷۳۰۸۴۳	۱/۷۷۲۸۸۴	۰/۷۳۸۵۲۵
کشیدگی	۲/۲۰۰۶۰۸	۲/۹۳۶۲۹۹	۶/۳۰۶۳۸۱	۳/۲۵۴۱۰۹

با توجه به اینکه برخی فرضیات کلاسیک در مدل رگرسیونی لاجیت از اهمیت چندانی برخوردار نیستند، آزمون‌های مورد نیاز برای بررسی مفروضات مطابق گام‌های نامبرده شده توسط افلاطونی (۱۳۹۷) انجام شده است.

جدول ۵، خروجی برازش مدل رگرسیونی مربوط به متغیر وابسته هزینه‌های تحقیق و توسعه را نشان می‌دهد.

جدول ۵. خروجی مدل رگرسیونی هزینه تحقیق و توسعه

متغیر	ضریب	انحراف استاندارد	آماره Z	سطح معنی‌داری
هزینه تحقیق و توسعه	-۰/۳۸۱۵۴۴	۰/۲۵۲۴۱۷	-۱/۵۱۱۵۵۹	۰/۱۳۰۶
میانگین تعداد شرکا	-۳۱/۱۵۵۲۶	۴/۵۵۵۹۴۴	-۶/۸۳۸۳۷۸	۰/۰۰۰۰
کمترین تعداد شرکا	۳۱/۷۳۸۸۴	۴/۵۱۰۸۹۱	۷/۰۳۶۰۴۶	۰/۰۰۰۰
تفاوت اندازه	-۰/۳۷۵۴۲۰	۰/۱۴۳۵۹۷	-۲/۶۱۴۴۰۲	۰/۰۰۸۹
بیشترین اندازه	۰/۴۳۰۴۷۵	۰/۰۹۹۲۷۸	۴/۳۳۶۰۵۶	۰/۰۰۰۰
مقدار ثابت	-۸/۲۹۲۰۶۰	۱/۵۰۵۰۱۷	-۵/۵۰۹۶۱۴	۰/۰۰۰۰
ضریب تعیین مک فادن	۰/۵۵۳۶۲۷			
آماره LR	۸۴۳/۴۱۸۱			
سطح معنی‌داری مدل	۰/۰۰۰۰۰۰			
سایر آزمون‌ها		درجه آزادی	مقدار	معنی‌داری
آماره F آزمون والد		(۱، ۲۷۴۴)	۲/۲۸۴۸۱۰	۰/۱۳۰۸
آماره H-L			۵/۶۹۸۱	۰/۶۸۱۰
		متغیر وابسته برابر با صفر	متغیر وابسته برابر با یک	کل پیش‌بینی‌ها
درصد پیش‌بینی درست		۹۷/۴۳	۴۳/۱۲	۹۳/۱۳

با توجه به اینکه سطح معنی‌داری متغیر هزینه تحقیق و توسعه بیش از ۵ درصد است، تاثیر معنادار تحمل هزینه‌های تحقیق و توسعه بر عدم انتخاب موسسه حسابرسی یکسان میان شرکت‌های فعال در صنایع مشابه، رد می‌شود. همچنین بازه مناسب برای ضریب تعیین مک فادن، بین ۰/۲ الی ۰/۴ است که از آنجایی که ضریب تعیین مک فادن برای این برازش، ۰/۵۵ است، بهتر است به هنگام تعمیم نتایج محتاط بود. معنی‌داری آماره درست‌نمایی^۱ نشان از برازش مناسب جهت فراهم آوردن قابلیت اتکای نتایج فرضیات دارد. نتایج حاصل از آزمون والد جهت آزمودن معناداری ضریب هزینه تحقیق و توسعه به طور خاص نیز در جدول (۵) ذکر شده است. با توجه به صفر بودن ضریب متغیر مستقل در سطح اطمینان ۹۵ درصد تایید شده و تصمیم‌گیری در خصوص رد تاثیر معنادار این شاخص به درستی انجام شده است. به منظور اطمینان از نیکویی برازش مدل، از آزمون هوسمر-لمشو استفاده شده است که مقدار این آماره در این مدل مقداری در حدود ۵/۷ می‌باشد که با توجه به اینکه مقدار معنی‌داری محاسبه شده برای آن، بیش از ۵ درصد می‌باشد،

^۱ Likelihood Ratio (LR)

نیکویی برازش در این مدل تایید می‌شود. درصد صحت برآورد، میزان توانایی مدل در پیش‌بینی را نشان می‌دهد که این شاخص در این مدل حدوداً برابر است با ۹۳ درصد. به این مفهوم که این مدل توانسته است ۹۳ درصد کل مشاهدات را به درستی پیش‌بینی نماید.

جدول ۶ نتایج برازش مدل رگرسیونی مربوط به محصول جدید را نشان می‌دهد.

جدول ۶ خروجی مدل رگرسیونی محصول جدید

متغیر	ضریب	انحراف استاندارد	آماره Z	سطح معنی‌داری
محصول جدید	-۰/۴۴۱۳۷۵	۰/۱۹۴۲۷۸	-۲/۲۷۱۸۷۳	۰/۰۲۳۱
میانگین تعداد شرکا	-۳۰/۹۵۲۴۰	۴/۵۳۴۱۶۸	-۶/۸۲۶۴۷۹	۰/۰۰۰۰
کمترین تعداد شرکا	۳۱/۵۳۰۵۹	۴/۴۸۵۶۵۵	۷/۰۲۹۲۰۵	۰/۰۰۰۰
تفاوت اندازه	-۰/۳۷۳۹۵۰	۰/۱۴۲۵۴۲	-۲/۶۲۳۴۳۵	۰/۰۰۸۷
بیشترین اندازه	۰/۴۱۸۱۱۱	۰/۰۹۹۲۳۸	۴/۲۱۳۲۰۸	۰/۰۰۰۰
مقدار ثابت	-۸/۱۸۰۷۹۵	۱/۵۰۴۸۴۵	-۵/۴۳۶۳۰۴	۰/۰۰۰۰
ضریب تعیین مک فادن	۰/۵۵۵۵۵۲			
آماره LR	۸۴۶/۳۵۱۰			
سطح معنی‌داری مدل	۰/۰۰۰۰۰۰			
سایر آزمون‌ها		درجه آزادی	مقدار	معنی‌داری
آماره F آزمون والد		(۱، ۳۷۴۴)	۵/۱۶۱۴۰۸	۰/۰۲۳۲
آماره H-L			۴/۱۶۹۶	۰/۸۴۱۵
		متغیر وابسته برابر با صفر	متغیر وابسته برابر با یک	کل پیش‌بینی‌ها
درصد پیش‌بینی درست		۹۷/۴۳	۴۸/۱۷	۹۳/۵۳

متغیر محصول جدید با ضریب ۴۴- درصد، در این مدل رگرسیونی در سطح اطمینان ۹۵ درصد معنادار بوده است. این امر موجب تایید تاثیر معنادار محصول جدید بر انتخاب موسسه حسابرسی مشترک میان شرکت‌ها در صنعت شده است. بنابراین انتظار می‌رود شرکت‌هایی که محصول جدید ارائه می‌دهند، تمایل کمتری به انتخاب موسسه حسابرسی مشترک با سایر شرکت‌های هم صنعت داشته باشند. افزون بر آن، ضریب تعیین مک فادن به عنوان شاخصی جهت ارزیابی توضیح دهنده رگرسورها، مقداری برابر با ۵۵ درصد اتخاذ نموده است که از آنجایی که در بازه‌ی مطلوب ۰/۲ تا ۰/۴ قرار ندارد، بهتر است در تعمیم نتایج محتاط بود. همچنین درست‌نمایی این مدل دارای مقدار معنادار ۸۴۶ است که حاکی از معناداری کلی مدل شامل تمامی متغیرها می‌باشد ازین رو نتایج رد یا تایید اثر این شاخص اندازه‌گیری نگرانی توسط این مدل قابل اتکاست. از آنجایی که میزان معنی‌داری محاسبه شده آزمون والد کمتر از سطح معنی‌داری ۵ درصد می‌باشد، فرض صفر مبنی بر صفر بودن ضریب متغیر محصول جدید رد شده و تایید تاثیر این شاخص بر انتخاب حسابرسی به درستی صورت پذیرفته است. آماره آزمون هوسمر-لمشو نیز مقداری تقریباً برابر با ۴/۲ اتخاذ نموده است که با توجه به معنی‌دار بوده آن در سطح اطمینان ۹۵ درصد، نیکویی برازش

در این مدل تایید می‌شود. نتایج حاصل از آزمون درصد صحت برآورد به منظور برآورد قدرت پیش‌بینی کنندگی در جدول ۶ ارائه شده است. با توجه به اطلاعات مندرج در این جدول، این مدل توانسته تقریباً ۹۴ درصد از کل مشاهدات را به درستی پیش‌بینی کند. قدرت پیش‌بینی مدل در خصوص پرهیز از انتخاب موسسه حسابرسی مشترک توسط شرکت‌ها ۹۷ درصد و برای انتخاب موسسه حسابرسی مشترک، ۴۸ درصد بوده است.

در جدول (۷) خروجی برازش رگرسیون مربوط به نوآوری نمایش داده شده است.

جدول ۷. خروجی مدل رگرسیونی نوآوری

متغیر	ضریب	انحراف استاندارد	آماره Z	سطح معنی‌داری
نوآوری	-۰/۸۸۹۹۳۰	۰/۲۳۷۸۷۳	-۳/۷۴۱۲۰۶	۰/۰۰۰۲
میانگین تعداد شرکا	-۳۱/۹۵۰۱۰	۴/۵۹۴۸۷۱	-۶/۹۵۳۴۲۷	۰/۰۰۰۰
کمترین تعداد شرکا	۳۲/۶۹۲۰۹	۴/۵۵۴۵۴۱	۷/۱۷۷۹۱۰	۰/۰۰۰۰
تفاوت اندازه	-۰/۵۲۱۸۰۷	۰/۱۵۱۹۲۶	-۳/۴۳۴۶۱۴	۰/۰۰۰۶
بیشترین اندازه	۰/۴۳۸۵۲۱	۰/۱۰۰۵۶۴	۴/۳۶۰۶۲۱	۰/۰۰۰۰
مقدار ثابت	-۸/۴۷۰۷۱۶	۱/۵۱۸۱۵۰	-۵/۵۷۹۶۳۱	۰/۰۰۰۰
ضریب تعیین مک فادن	۰/۵۶۱۷۲۷			
آماره LR	۸۵۵/۷۵۹۳			
سطح معنی‌داری مدل	۰/۰۰۰۰۰۰			
سایر آزمون‌ها	درجه آزادی	مقدار	معنی‌داری	
آماره F آزمون والد	(۱، ۳۷۴۴)	۱۳/۹۹۶۶۳	۰/۰۰۰۲	
آماره H-L		۶/۴۸۴۵	۰/۵۹۳۱	
	متغیر وابسته برابر با صفر	متغیر وابسته برابر با یک	کل پیش‌بینی‌ها	
درصد پیش‌بینی درست	۹۷/۷۹	۴۱/۷۴	۹۳/۳۵	

ضریب متغیر مستقل نوآوری معنادار است و نشان از تاثیر منفی و معنادار نوآوری بر انتخاب موسسه حسابرسی مشترک میان جفت شرکت‌های مورد بررسی دارد. ضریب تعیین مک فادن در این مدل، مقدار ۰/۵۶ را اتخاذ نموده است که با توجه به بالاتر بودن نسبت به بازه‌ی ذکر شده، می‌تواند نشان از کمتر بودن توضیح دهنده‌گی نسبت به بازه استاندارد دارد و در نتیجه باید در تعمیم‌پذیری مدل محتاط بود. آماره درست‌نمایی نیز مقداری تقریباً برابر با ۸۵۶ محاسبه شده است، به عنوان شاخصی برای معنی‌داری کلی مدل و تمامی ضرایب، مقداری مطلوب را اتخاذ نموده است که موجب اطمینان بر معنی‌داری تمامی ضرایب می‌شود. معنی‌دار بودن ضریب متغیر مستقل، توسط آزمون والد نیز تایید شده و نتیجه‌گیری در خصوص تایید تاثیر این شاخص بر انتخاب حسابرس، قابل استناد می‌باشد. برای آماره هوسمر-لمشو در این مدل، مقداری تقریباً برابر با ۶/۵ محاسبه شده است. بنابراین با توجه به معناداری آن در سطح اطمینان ۹۵ درصد، می‌توان نتیجه گرفت که نیکویی برازش در این مدل نیز حاصل شده است. این مدل توانسته است حدود

۹۳ درصد از مشاهدات را به درستی پیش‌بینی کند. هرچند میزان صحت پیش‌بینی عدم انتخاب موسسه حسابرسی مشترک تقریباً ۹۸ درصد و این مقدار برای انتخاب موسسه حسابرسی مشترک، تقریباً ۴۲ درصد می‌باشد. بنابراین به منظور استفاده از این مدل به منظور پیش‌بینی، بهتر است این نکته نیز مورد توجه واقع شود.

نتایج حاصل از برازش مدل رگرسیونی مربوط به شاخص افزایش دارایی نامشهود به شرح زیر در جدول (۸) ارائه شده است:

جدول ۸. خروجی مدل رگرسیونی/افزایش دارایی نامشهود

متغیر	ضریب	انحراف استاندارد	آماره Z	سطح معنی‌داری
افزایش دارایی نامشهود	-۰/۸۸۶۱۷۱	۰/۳۲۰۷۵۶	-۲/۷۶۲۷۵۷	۰/۰۰۵۷
میانگین تعداد شرکا	-۳۱/۳۰۵۱۰	۴/۵۶۳۷۳۶	-۶/۸۵۹۵۳۴	۰/۰۰۰۰
کمترین تعداد شرکا	۳۱/۸۱۱۲۹	۴/۵۱۴۷۱۸	۷/۰۴۶۱۳۰	۰/۰۰۰۰
تفاوت اندازه	-۰/۳۶۳۹۴۰	۰/۱۴۲۴۱۸	-۲/۵۵۵۴۳۶	۰/۰۱۰۶
بیشترین اندازه	۰/۴۶۷۷۴۳	۰/۱۰۰۸۷۶	۴/۶۳۶۸۳۸	۰/۰۰۰۰
مقدار ثابت	-۸/۹۰۶۵۴۰	۱/۵۲۱۰۳۲	-۵/۸۵۵۵۹۰	۰/۰۰۰۰
ضریب تعیین مک فادن	۰/۵۵۷۵۷۶			
آماره LR	۸۴۹/۴۳۴۷			
سطح معنی‌داری مدل	۰/۰۰۰۰۰۰			
سایر آزمون‌ها		درجه آزادی	مقدار	معنی‌داری
آماره F آزمون والد		(۱، ۳۷۴۴)	۷/۶۳۲۸۲۷	۰/۰۰۵۸
آماره H-L			۵/۲۳۳۱	۰/۷۳۲۴
		متغیر وابسته برابر با صفر	متغیر وابسته برابر با یک	کل پیش‌بینی‌ها
درصد پیش‌بینی درست		۹۷/۶۳	۴۷/۲۵	۹۳/۶۴

ضریب متغیر افزایش دارایی نامشهود از نظر معناداری، معنادار تلقی می‌شود. این بدان معناست که تاثیر منفی افزایش در دارایی نامشهود بر انتخاب موسسه حسابرسی مشترک، تایید می‌شود. ضریب تعیین مک فادن برای این شاخص نیز مقدار تقریبی ۵۶ درصد تعیین شده است. این مقدار بیش از بازه‌ی مطلوب ۰/۲ الی ۰/۴ می‌باشد بنابراین باید در تعمیم مدل محتاطانه عمل کرد. میزان آماره درست نمایی تقریباً ۸۴۹ محاسبه شده است که با توجه معناداری آن، معنی‌داری تمامی ضرایب و مدل به صورت کلی تایید شده و تصمیمات در جهت پذیرش یا رد تاثیر افزایش دارایی نامشهود بر انتخاب حسابرس، قابل اتکا می‌باشد. به منظور تمرکز بر معنی‌داری ضریب متغیر مستقل در این مدل، نتایج آزمون والد برای این متغیر محاسبه شده است. از آنجایی که معناداری آماره F محاسبه شده کمتر از ۵ درصد می‌باشد، بنابراین، فرض صفر مبنی بر صفر بودن ضریب متغیر مستقل رد شده و تصمیم‌گیری در خصوص تایید تاثیر مربوطه به درستی انجام شده است. از آنجایی که مقدار محاسبه شده برای آماره هوسمر-لمشو برابر با ۵/۲۳ و معنادار می‌باشد، بنابراین

نیکویی برازش در این مدل حاصل شده است. درصد صحت برآورد این مدل نیز به طور کلی تقریباً برابر با ۹۴ درصد می‌باشد. این میزان به تفکیک انتخاب و عدم انتخاب موسسه حسابرسی مشترک در جدول (۸) نمایان است.

شدت نگرانی به عنوان شاخص تجمیعی برای اندازه‌گیری نگرانی شرکت‌ها از سرریز اطلاعاتی، در جدول (۹) به شرح زیر ارائه شده است:

جدول ۹. خروجی مدل رگرسیونی شدت نگرانی

متغیر	ضریب	انحراف استاندارد	آماره Z	سطح معنی‌داری
شدت نگرانی	-۰/۶۵۲۶۳۲	۰/۲۳۴۷۹۸	-۲/۷۷۹۵۴۴	۰/۰۰۵۴
میانگین تعداد شرکا	-۳۱/۶۶۴۰۲	۴/۵۹۲۰۷۰	-۶/۸۹۵۳۷۰	۰/۰۰۰۰
کمترین تعداد شرکا	۳۲/۳۱۷۰۹	۴/۵۴۹۲۸۸	۷/۱۰۳۷۶۸	۰/۰۰۰۰
تفاوت اندازه	-۰/۴۴۸۲۳۴	۰/۱۴۷۰۴۲	-۳/۰۴۸۳۴۱	۰/۰۰۳۳
بیشترین اندازه	۰/۴۲۸۵۲۷	۰/۰۹۹۵۵۴	۴/۳۰۴۴۷۵	۰/۰۰۰۰
مقدار ثابت	-۸/۲۳۴۴۰۷	۱/۵۰۸۱۶۴	-۵/۴۵۹۸۸۹	۰/۰۰۰۰
ضریب تعیین مک فادن	۰/۵۵۷۳۹۲			
آماره LR	۸۴۹/۰۰۲۰			
سطح معنی‌داری مدل	۰/۰۰۰۰۰۰			
سایر آزمون‌ها		درجه آزادی	مقدار	معنی‌داری
آماره F آزمون والد		(۱، ۲۷۴۴)	۷/۷۲۵۸۶۳	۰/۰۰۵۵
آماره H-L			۶/۶۳۶۰	۰/۵۷۶۴
		متغیر وابسته برابر با صفر	متغیر وابسته برابر با یک	کل پیش‌بینی‌ها
درصد پیش‌بینی درست		۹۷/۵۱	۴۲/۲۰	۹۳/۱۳

متغیر شدت نگرانی ضریبی معادل ۶۵- درصد را اختیار نموده که از آنجایی که از نظر آماری معنادار تلقی می‌شود، می‌تواند دلیل بر تایید تاثیر منفی شدت نگرانی از سرریز اطلاعاتی بر انتخاب موسسه حسابرسی مشترک میان شرکت‌های هم صنعت باشد. ضریب تعیین مک فادن این مدل، مقدار ۵۵ درصد را اتخاذ نموده که با توجه به اینکه این مقدار خارج از بازه مطلوب اشاره شده می‌باشد، لازم است به هنگام تعمیم نتایج حاصل از این برازش، محتاط بود. برای شاخص درست نمایی در این برازش، مقدار ۸۴۹ محاسبه شده است که با توجه به معنی‌داری آن، تمامی ضرایب محاسبه شده معنادار بوده و می‌توان از صحت نتیجه‌گیری در خصوص تایید یا رد فرضیه مورد نظر اطمینان حاصل کرد. با توجه به رد شدن فرض صفر آزمون والد انجام شده، تاثیر معنادار شدت نگرانی به عنوان متغیر تجمیعی سایر شاخص‌های اندازه‌گیری، به درستی تایید شده است. از آنجایی که مقدار ۶/۶ محاسبه شده برای آماره آزمون نیکویی برازش معنادار تلقی می‌شود بنابراین، در این مدل نیز نیکویی برازش حاصل شده است. درصد صحت برآورد برای این مدل، ۹۳ درصد می‌باشد.

به این مفهوم که مدل رگرسیونی توانسته است ۹۳ درصد از مشاهدات را به درستی پیش‌بینی نمایند. این شاخص به تفکیک وجود یا عدم وجود موسسه حسابرس مشترک (صفر یا یک بودن متغیر وابسته) در جدول (۹) درج شده است.

۵. بحث و نتیجه‌گیری

سرریز اطلاعاتی در این پژوهش به معنی انتقال اطلاعات به دلیل انباشت دانش در نظر گرفته شده است و به طور خاص عامل این پدیده را حسابرسان معرفی کردیم؛ چراکه حسابرسان در هنگام رسیدگی به واحدهای تجاری، به منظور قضاوت مناسب نیاز به کسب شناخت از واحد مورد نظر دارند. همین امر موجب افزایش احتمال سرریز اطلاعات می‌شود. هدف از انجام این پژوهش، پاسخ به این پرسش بود که آیا نگرانی شرکت‌ها از سرریز اطلاعاتی، بر انتخاب حسابرس موسسه حسابرسی یکسان با سایر شرکت‌های هم‌صنعت تاثیرگذار است یا خیر. بنابراین تمامی حالات دوتایی شرکت‌ها در هر صنعت را به عنوان یک مشاهده در نظر گرفتیم و با ارائه چهار شاخص، به اندازه‌گیری نگرانی از سرریز اطلاعاتی و به دنبال آن، به بررسی تاثیر نگرانی بر انتخاب موسسه حسابرسی پرداختیم. نتایج حاصل از بررسی تاثیر شاخص‌ها نشان داد که فعالیت در صنعت نوآور، ارائه محصول جدید و همچنین افزایش در دارایی‌های نامشهود، منتج به اجتناب شرکت‌های فعال در صنعت یکسان، از انتخاب موسسه حسابرسی مشترک با یکدیگر می‌شود. با بررسی تاثیر شاخص «هزینه‌های تحقیق و توسعه» دریافتیم که تحمل مخارج تحقیق و توسعه، تاثیر معناداری بر انتخاب موسسه حسابرسی مشترک توسط شرکت‌های فعال در صنعت مشابه ندارد. با استناد به استدلال بیلز و همکاران (۲۰۲۰)، علت این امر را می‌توان در بد و بستان میان مزایا و معایب داشتن شریک حسابرس مشترک دانست؛ بدین معنی که در جفت شرکت‌های مورد بررسی، هزینه ناشی از سرریز اطلاعات مربوط به تحمل مخارج تحقیق و توسعه، بر خلاف سایر عامل‌های نگرانی، کمتر از مزایای داشتن حسابرس یکسان میان شرکت‌ها بوده است. نتایج ناشی از «شدت نگرانی» به عنوان عاملی جهت تجمیع نتایج چهار عامل دیگر، نشان دهنده این امر می‌باشد که شدت نگرانی بالا، اثر منفی و معناداری بر انتخاب موسسه حسابرسی یکسان میان شرکت‌ها دارد. در نتیجه فرضیه اصلی پژوهش مبنی بر عدم تمایل شرکت‌های نگران از سرریز اطلاعاتی به انتخاب شریک حسابرس یکسان با سایر شرکت‌های هم‌صنعت تایید می‌شود.

۶. پیشنهادها و محدودیت‌ها

با توجه به اینکه نگرانی از سرریز اطلاعاتی می‌تواند بر انتخاب موسسه حسابرسی توسط شرکت‌ها تاثیر گذارد، از این رو به نهادهای استانداردگذار و جوامع حرفه‌ای حسابرسی پیشنهاد می‌شود تا با تعدیل مناسب استانداردهای حسابرسی و آیین رفتار حرفه‌ای، امکان بروز سرریز

اطلاعاتی را به حداقل رسانند. چرا که پرهیز از انتخاب موسسه‌ای خاص به دلیل نگرانی از سرریز اطلاعاتی می‌تواند منجر به کاهش کیفیت گزارش حسابرسی شود. این موضوع می‌تواند مقدمه‌ای بر اصلاح آیین رفتار حرفه‌ای به منظور بهبود کیفیت حفاظت از اطلاعات صاحبکار توسط حسابرس به هنگام ارائه خدمات حسابرسی باشد. افزون بر آن افزایش آگاهی حسابران از آثار نگرانی صاحبکار از سرریز اطلاعات مانند تغییر حسابرس که در این پژوهش اشاره شد و یا عدم همکاری بالقوه توسط صاحبکار با حسابرس در به اشتراک‌گذاری اطلاعات، می‌تواند از طریق آموزش درباره این پدیده صورت گیرد. به عنوان مثال اطمینان صاحبکار از امنیت اطلاعات ایشان می‌تواند به بهبود کیفیت حسابرسی به دلیل احتمال بیشتر در انتخاب حسابرس متخصص در صنعت می‌شود. بنابراین آگاهی نهادهای حرفه‌ای استانداردگذار در بهبود رویه‌های حفظ امنیت اطلاعات و آگاهی بیشتر خود حسابران با آموزش، می‌تواند افزایش کیفیت حسابرسی را به دنبال داشته باشد.

همچنین در پژوهش‌های آتی از آنجایی که در نمونه‌گیری این پژوهش، صنایع «سیمان، گچ و آهک»، «محصولات شیمیایی»، «محصولات فلزی»، «محصولات دارویی»، «ماشین آلات برقی»، «کاشی و سرامیک»، «حمل و نقل و انبارداری»، «رایانه و فعالیت‌های وابسته به آن»، «مخابرات» و «اطلاعات و ارتباطات» را مورد بررسی قرار دادیم، از این رو بسط این پژوهش بر سایر صنایع، می‌تواند محلی برای انجام پژوهش‌های آتی در ادامه این پژوهش جهت افزایش تعمیم‌پذیری نتایج باشد. همچنین پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های آتی، سایر عواملی که می‌تواند بر انتخاب حسابرس مشترک تاثیرگذار باشد نظیر شاخص‌های اندازه‌گیری کیفیت حسابرسی، به مدل افزوده و یا مورد کنترل واقع شوند و یا اثر آن‌ها به عنوان متغیر مستقل، به طور جداگانه مورد آزمون قرار گیرد.

در این پژوهش سعی شده است تا معیارهای مناسبی به منظور سنجش نگرانی شرکت‌ها از سرریز اطلاعاتی استفاده شود. هرچند که بکارگیری معیارهای دیگر به عنوان پیشنهاد پژوهش‌های آتی ارائه شده است، به کارگیری چهار معیار مذکور در این پژوهش می‌تواند عاملی برای محدود شدن نتایج به این معیارها باشد.

سپاسگزاری

از کلیه افرادی که ما را در انجام این پژوهش یاری نمودند تشکر می‌نماییم. در این پژوهش از سازمان، نهاد یا شخصی کمک مالی دریافت نشده است.

References

- Aflatooni, A. (1397). *Econometrics in Accounting and Finance Using EViews*. Terme. (in persian)
- Aobdia, D. (2015). Proprietary information spillovers and supplier choice: Evidence from auditors. *Review of Accounting Studies*, 20(4), 1504-1539.
- Bedford, A., Bugeja, M., Czernekowski, R., & Bond, D. (2023). Is the effect of shared auditors driven by shared audit partners? The case of M&As. *The British Accounting Review*, 55(2), 101100.
- Bills, K. L., Cobabe, M., Pittman, J., & Stein, S. E. (2020). To share or not to share: The importance of peer firm similarity to auditor choice. *Accounting, Organizations and Society*, 83, 101115. <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.aos.2020.101115>
- Cai, Y., Kim, Y., Park, J. C., & White, H. D. (2016). Common auditors in M&A transactions. *Journal of Accounting and Economics*, 61(1), 77-99. <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.jacceco.2015.01.004>
- Cao, V. N., & Pham, A. V. (2021). Behavioral spillover between firms with shared auditors: The monitoring role of capital market investors. *Journal of Corporate Finance*, 68, 101914. <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.jcorpfin.2021.101914>
- Cohen, M. (2017). EY auditor settles with SEC on insider trading charges. *Accounting Today*.
- Dhaliwal, D. S., Lamoreaux, P. T., Litov, L. P., & Neyland, J. B. (2016). Shared auditors in mergers and acquisitions. *Journal of Accounting and Economics*, 61(1), 49-76. <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.jacceco.2015.01.005>
- Ellis, j. A., Fee, c. E., & Thomas, s. E. (2012). Proprietary Costs and the Disclosure of Information About Customers. *Journal of Accounting Research*, 50(3), 685-727. <https://doi.org/https://doi.org/10.1111/j.1475-679X.2012.00441.x>
- Glaeser, S. (2018). The effects of proprietary information on corporate disclosure and transparency: Evidence from trade secrets. *Journal of Accounting and Economics*, 66(1), 163-193. <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.jacceco.2018.04.002>
- Heller, M. (2017). Former EY auditor charged with insider trading. *CFO. Com*, March, 16.
- Kang, J. K., Lennox, C., & Pandey, V. (2022). Client concerns about information spillovers from sharing audit partners. *Journal of Accounting and Economics*, 73(1), 101434. <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.jacceco.2021.101434>

- Securities, & Commission, E. (2014). SEC charges Atlanta-based accountant with insider trading on confidential information from client. Press Release, 166.
- Sun, J., Wang, J., Kent, P., & Qi, B. (2020). Does sharing the same network auditor in group affiliated firms affect audit quality? *Journal of Accounting and Public Policy*, 39(1), 106711. <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.jaccpubpol.2019.106711>
- Verrecchia, r. E., & weber, J. (2006). Redacted Disclosure. *Journal of Accounting Research*, 44(4), 791-814. <https://doi.org/https://doi.org/10.1111/j.1475-679X.2006.00216.x>

استناد

جمالیان پور، مظفر و اثنی عشری، سینا (۱۴۰۳). نگرانی از سرریز اطلاعاتی و انتخاب حسابرس. چشم‌انداز مدیریت مالی، ۱۴ (۴۶)، ۹-۳۱.

Citation

Jamalianpour, Mozafar & Asnaashari, Sina (2024). Concern About Information Spillover and Choosing Auditor. *Journal of Financial Management Perspective*, 14(46) 9 - 31. (in Persian)

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی